Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 36.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 15 Lutego 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi.
12	6	26 9. 84	+ 1, 2	2 21	WPł. Wschodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	2	11, 87	+ 5, 0	2 46	ZPł. Zachodni ,,	Pogoda	
	10	27 2. 89	+ 1, 2	[illegible] 06	Zachodni ,,	,,	
13	6	4. 77	+ 1, 0	, 89	Zachodni ,,	Pogoda z Chmurami	
	2	4, 58	+ 4. 6	2, 21	ZPnZachodni ,,	,,	
	10	6, 11	+ 2 3	2. 16	Zachodni słaby	,,	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Towarzystwo Drogi żelaznéj Krakowsko-Górno-Szląskiéj.

Zapraszamy PP. Akcyonaryuszów

na Zgromadzenie Ogólne Nadzwyczajne,

które na dniu 28 Lutego r. b. o godzinie 3éj z południa w Dworcu Krakowskim odbędzie się

Po udzieleniu sprawozdania o stanie przedsiębierstwa, następujące przedmioty wzięte będą pod naradę i decyzyą:

1. Ustanowienie summy, potrzebnéj do zupełnego zaopatrzenia kolei, powiększenia narzędzi ruchowych i zapłacenia procentów za rok 1847, niemniéj i sposobu zebrania tejże.
2. Rozstrzygnienie podań o zniesienie kar umownych i o restytucye przeciw prekluzyi arkuszy kwitowych i akcyj.
3. Orzeczenie, czyli według stanu przedsiębierstwa §. 23. Stat. Tow. zastosowany, i piérwsze Zgromadzenie Ogólne Zwyczajne zwołaném być może.
4. Rozstrzygnienie wniosku niektórych akcyonaryuszów o wydzierżawienie, a innych o sprzedanie kolei i ułożenie ewentualne warunków, tak dzierżawy jako téż sprzedaży.

Według §. 27. Stat. Tow. PP. Akcyonaryusze chcący znajdować się w Zgromadzeniu Ogólném, zechcą najdaléj do 26 Lutego r. b. akcye swe w Biórze Towarzystwa w Wrocławiu (w gmachu Dyrekcyi Tow. Kolei Górno Szląskiéj), a do 27go Lutego w Biórze Towarzystwa w Krakowie złożyć, lub wykazać się w sposób Dyrekcyą zaspakajający, iż takowe w skazaném przez siebie miejscu złożyli, i jednocześnie oddać w dwóch exemplarzach podpisaną przez siebie konsygnacyą obejmującą numera posiadanych przez siebie akcyj, z których jeden pozostanie, a drugi opatrzony pieczęcią Towarzystwa i wzmianką o liczbie służących im krések odbiorą jako kartę wejścia w Zgromadzenie.

Nieobecni, według §. 28 Stat. Tow. mogą być zastąpionymi przez pełnomocników wybranych z pomiędzy innych akcyonaryuszów, a każden pełnomocnik winien jest, wykazać się pełnomocnictwem udzieloném na pismie, i dopełnioném legitymacyą pełnomocdawcy.

Wrocław i Kraków dnia 1 Lutego 1848 r.

Dyrektorium
Towarzystwa Drogi żelaznéj Krakowsko-Górno-Szląskiéj.
(2r.)

— *Wiedeń 29 Stycznia.* —

W czasie karnawału, gdzie wszystko co żyje zwykle oddaje się uciechom i zabawom, podobało się Najwyższemu dotknąć stolicę naszą w sposób nader zasmucający: N. Cesarzowa matka, N. Cesarzowa J. M. C, Jéj Ces. Wys. Arcyxiężna Zofija, wszystkie te dostojne osoby złożone są chorobą na grypę. Podobnież i sam N. Cesarz jak równie i xiążę Metternich, z tejże saméj przyczyny nie znajdowali się na uroczystém posiedzeniu Akademii Naukowéj.

Donoszą ze Styryi, że bunt chłopów już tam został uśmiérzony.

— *Wenecya 2 Lutego.* —

Dziś rano wyszedł z portu naszego parostatek *Wulkan.* Na jego pokładzie znajduje się cała osada dla dywizyi naszéj na morzu Adryatyckim. Cel tego oddalenia się nie wiadomy.

Wiadomości z Włoch, są w najwyższy sposób zasmucające, albowiem prawie żadnéj nie ma nadziei, ażeby Sycylijczycy i Neapolitanie upamiętali się w swém obłąkaniu.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż* 4 *Lutego.* —

Na dzisiejszém posiedzeniu izby deputowanych rozbiérano paragraf siódmy adresu, tyczący się Polski. Pan Larabit mówił, że przyzwolenie na ten paragraf ze strony rządu, wkłada nań zarazem obowiązek wniesienia do mocarstw europejskich nowéj noty w zastępstwie praw narodowości polskiéj. W podobnym przedmiocie występował i p. Pavin. Minister Duchatel stawał w obronie zasad rządu. P. Lafterie zarzucał rządowi szczególniejszą sympatyą dla rządów absolutnych. Podobnież i pp. Lherbette i Thiers występowali przeciw polityce rządu, zaś p. Guizot bronił jéj zasady. W końcu dyskussyi paragraf siódmy został przyjęty. Następnie przedstawiono pod rozbiór paragraf 8 tyczący się sprawy w La Plata, który podobnież był większością głosów przyjęty; co do paragrafu 9 mającego za główny przedmiot Algieryą, ten nie został rozstrzygnionym, albowiem posiedzenie izby odroczoném zostało.

Przedwczoraj marszałek Bugeaud miał dwugodzinne posłuchanie u xięcia Nemours, zkąd wnioskowano, że marszałek obejmie ministerstwo wojny, jednakże w izbie deputowanych biega pogłoska że p. Bugeaud nie przyjął ofiarowanego sobie zaszczytu, z powodu iż sądzi, że obecne ministeryum nie na długo utrzymać się może.

Petycya uczniów przedstawiona izbie dnia wczorajszego przez p. Crémieux brzmi w sposób następujący: „Panie prezydencie! Panowie deputowani!“ Podpisani uczniowie szkoły i słuchacze kollegium Francyi mają zaszczyt przedstawić wam Panowie, co następuje: Wykłady w naukowych przedmiotach PP. Michelet i Quinet zostały zamknięte przez ministra oświecenia publicznego, który postąpił bezprawnie już to ścieśniając programm wykładu, już czyniąc nauczyciela odpowiedzialnym za czyny, które temuż zupełnie są obcemi. Zakaz wykładania tych nauk i samo zawieszenie powyższych professorów w wykładaniu nauk, jest wielkiém uszkodzeniem w naukach jak równie obrazą niepodległości i wolności myśli, którą zawarowała karta konstytucyjna. Podajemy przeto wam prośbę, abyście naprzeciw samowolności ministra postawili powagę prawa, iżby nam zwrócił professorów, których słowa chętnie słuchamy, albowiem to słowo oświeca ducha i podnosi umysł. Pozostajemy i t. d. (Następują podpisy).

Dziennik *National* gani mowę p. Thiers co do sprawy włoskiéj a natomiast wychwala mowę jego co do Szwajcaryi. Dziennik *Democr. pacifique* chwali mowę ale nie mówcę — i w ogóle mówi, że ze współzawodnictwa pp. Thiers i Guizot ani nowy system, ani lepszy stan rzeczy nie wypłynie, ale niebo zdaje się iż przeznaczyło tym mężom smutne posłannictwo, ażeby sobie zobopólnie błędy swoje wytykali i udowodniali.

— *Dnia* 7 *Lutego.* —

Na dzisiejszém nader liczném zgromadzeniu izby deputowanych rozbiérano paragraf tyczący się balu reformy. P. Duvergier de Hauranne pierwszy miał głos, broniąc i w tym punkcie oppozycyi, a po nim nastąpił p. Quenault, który silny wymierzył attak przeciwko bankietom i wszelkim podobnego rodzaju demonstracyom reformistów. Przy odejściu poczty p. Quenault był jeszcze na mównicy.

Donoszą z Neapolu, że d. 28 stycznia w czasie zaburzenia Lazaronowie o których już ani słychać było, ukazali się w podobnéj postaci jak niegdyś za czasów Mazaniella. Dnia 11 stycznia dało się uczuć w Sycylii mocne trzęsienie ziemi, które zniszczyło miasta Agosta i Syrakuzę, w którém to ostatniém mieście prawie wszystkie domy zburzone. Podobnież i w Katanii. Pomimo tego okropnego wypadku mieszkańcy niemniéj przeto mieli udział w powstaniu.

— *Dnia* 8 *Lutego.* —

Donoszą z Neapolu pod d. 31 stycz. że tam panowała zupełna spokojność. Ministrem spraw wewnętrznych mianowany Rozelli. W Sycylii buntownicy zwyciężyli na wszystkich punktach.

Król wczoraj przyjmował jenerała de Lamoriciere, który miał bardzo długą konferencyę z J. K. Mością.

Jenerał Lallemand, którego rząd wysłał z missyą do Libanu, powrócił tutaj złożyć sprawozdanie.

Tutejsi bankierowie Labante et Comp., zawarli kontrakt pożyczki z dworem papiezkim.

— *Londyn* 29 *Stycznia.* —

Donieśliśmy o zamordowaniu pięciu oficerów angielskich na Przylądku Dobréj Nadziei przez Kafrów, oto ich nazwiska: kapitan Baker, porucznik Faunt, chorąży Burnop z 73 pułku, chirurgowie Campbell i Loch z 7 dragonów. Oddział angielski zajmował Komaga o 10 mil ang. na wschód rzéki Key. Pułkownik Somerset zajmuje przednią część obozu i panuje nad biegiem rzéki. O 6 mil ang. od obozu znajduje się góra wysoka, z któréj oko niezmierną przestrzeń obejmuje. Kilku oficerów w sobotę rano bez eskorty, nie wysławszy zwiadów, wyprawiło się do téj góry dla korzystania z tak pięknego widoku. Było ich sześciu, każdy miał dubeltówkę; o 6 mil od obozu jeden z nich, porucznik Litlehales z 73 pułku, zasłabł i wrócił, towarzysze jego daléj poszli. Nie spotkali żadnéj przeszkody aż do szczytu góry; zdaje się przecież, że na ich ruchy zważano. Aż do wieczora w obozie żadna trwoga o ich powrót nie objawiła się. Późniéj, ponieważ żaden z nich nie wracał, wielu oficerów udało się dla szukania ich; noc była nader ciemna niepodobna było bez niebezpieczeństwa puszczać się w góry, rozpalono wielki ogień, ale na ten sygnał żadnéj nie zyskano odpowiedzi. O północy wrócono do obozu. Na drugi dzień rano silny oddział z 4 kompanii 73 pułku wyprawiono na zwiady. Ledwo dzień pokazywać się zaczął, znaleziono ciała oficerów okrutnie pokaleczone i obdarte ze wszystkich sukni. Zdaje się, że uderzono na nich, gdy przebywali dolinę i że ulegli przemagającéj liczbie Kafrów, starając się wprzód ocalić ucieczką. Pan Burnop miał głowę strzaskaną trzema kulami, kapitan Baker leżał skłuty sztyletami, wszystkie członki przytém miał pokrajane, doktora Campbell pokrajano zupełnie i znaleziono tylko jego szkielet. Zdaje się, że porucznika Faunt było

kijmi aż do śmierci, oprócz tego wyłupiono mu oczy, wybito zęby, strzaskano szczekę; nakoniec chirurg Loch miał głowę odciętą, ponieważ zaś ciało leżało w pewnéj odległości i było okrutnie poszarpane, widać że ciągnięto go aż do kamienia, na którym ucięto mu głowę. Pomiędzy trupami oficerów leżały dwa trupy kafrów, zabitych zapewne przez zamordowanych w pierwszéj chwili ataku. Ciała zamordowanych przeniesiono i pochowano z honorami wojskowemi przy powszechnéj boleści. Pułkownik Somerset pomścił się już téj krzywdy uderzeniem na kafrów, którym zabił 23 ludzi, zabrał 600 sztuk bydła i wiele broni. Myślał on ścigać daléj za rzéką Key morderców.

— *Hiszpania.* —

Clamor publico donosi z Katalonii pod dniem 10 stycznia: „W tych dniach jenerał Pavia starał się różnemi sposoby skłonić naczelnika karlistowskiego Estartus do żądania amnestyi, ale napróżno, bo Estartus mało ma w nim zaufania i wié, jak on się obchodzi z nieprzyjaciołmi, co mu się poddają. Mamy tego nowy przykład: naczelnik karlistowski Collel de Munt i jego towarzysze rozstrzelani zostali we trzy dni potém, jak im utrzymanie życia było przyrzeczone, jako warunek ich poddania się. Jenerał Pavia rozgniewany na daremność usiłowań swoich, rozkazał uwięzić don Ramona Estartus, brata owego naczelnika karlistowskiego, do Gerony odprowadzić i majątek jego zabrać, choć ten był zawsze wiernym rozległy poddanym."

W Murcyi odkryto obszerny spisek karlistowski.

— *Rzym* 2 *Lutego.* —

W skutku wybuchłego powstania w Neapolu d. 29 król ogłosił konstytucyą opartą na tychże zasadach jak we Francyi wyjąwszy artykuł co do tolerancyi religijnéj. Poczém król Jmć odbył przegląd wojska w obec jeneralnego sztabu. Monarcha był w galowym mundurze ozdobiony trójkolorową kokardą na kapeluszu. Lud który wprzód jeszcze przyjął był kokardę trójkolorową z uniesieniem wołał bezustannie: „Niech żyje konstytucya! niech żyje Ferdynand II!"

Ministeryum policyi przestało istnieć, zamienione na wydział oddzielny spraw wewnętrznych. Służba zaś policyjna odbywana jest przez straże miejskie. Z Sycylią zawarty rozejm na dni dziesięć który to czas dostatecznym będzie ażeby objawili ostateczne swoje żądania, które przedstawione będą rządowi.

— *Neapol* 29 *Stycznia.* —

Dekret na mocy którego król Jmć wiernym swoim poddanym nadaje konstytucyą, brzmi jak następuje:

My Ferdynand II. król Obojga Sycylii i t. d.

Gdy dowiedzieliśmy się, że powszechném życzeniem naszych ukochanych poddanych posiadać instytucye i rękojmie takowych, któreby odpowiadały obecnemu stanowi cywilizacyi, przeto oświadczamy niniejszém, że jest naszą wolą zadosyć uczynić takowym nam objawionym życzeniom, nadaniem konstytucyi i z tego powodu poleciliśmy naszym nowomianowanym ministrom państwa, ażeby nam przedłożyli najdaléj do dni dziesięciu, projekt ustawy opartéj, na zasadach następujących:

„Władza prawodawcza wykonywana będzie przez nas i dwie izby to jest: izbę parów i izbę deputowanych. Członkowie izby parów mianowani będą przez nas a deputowani mają być wybierani stósownie do rozkazu podatków.

„Żadna inna religija nie będzie cierpiana oprócz rzymsko-katolicko-apostolskiéj, jako religii panującéj.

„Osoba królewska jest święta, nienaruszona, nieodpowiedzialna.

„Siła zbrojna lądowa i morska, zawisłą jest od króla.

„Ministrowie zawsze odpowiedzialni są za wszystkie kroki rządu.

Gwardya narodowa w całém królestwie w taki sam sposób, jak i w stolicy ma być uorganizowaną.

Wolność druku ulegać tylko będzie prawu powściągającemu w przedmiotach tyczących się nadużycia co do religii moralności, porządku publicznego, króla i jego rodziny, tudzież obcych monarchów i ich rodzin i honoru, lub interessu osób prywatnych.

Objawiając niniejszém, to nasze postanowienie, ufni jesteśmy ze strony naszych poddanych, utrzymania porządku i szanowania praw i władz w kraju istniejących polegając na prawości i dobrym sposobie myślenia naszego ludu.

Neapol 29 Stycznia 1848.

(podpisano) Ferdynand.

(za zgodność) xiążę Serra-Capriola minister sekretarz stanu, prezes rady ministrów.

— *Dnia* 30 *Stycznia.* —

Wczoraj i dziś, król Jmć ukazywał się ludowi, i był przyjęty z uniesieniem. Monarcha jechał wolnym krokiem konno, z odkrytą głową w towarzystwie swych braci i całego jeneralnego sztabu, witając zgromadzony lud uprzejmie, dziś król był w teatrze San Carlo.

— *Dnia* 29 *Stycznia* —

Donoszą z Palermo, że świéża walka która cały dzień trwała, wśród nieustającego bombardowania, na tém się skończyła, że lud zdobył Bank i pałac królewski, tak iż xiążę de Majo schronił się ucieczką do obozu jenerała Sauget, a jenerał Vial, ledwie zdążył ujść na okręcie do Neapolu. W banku zdobyli powstańcy 8 milionów franków, i wiele zabrali niewolnika. Kuryer królewski, który z Messyny wiózł 10,000 uncyi w gotowiźnie, został schwytany, a pieniądze zabrane. Powstanie u nas w Neapolu trwało krótko, i bez wielkiego krwi rozlewu, jednakże w skutkach swoich, jest nader ważném, albowiem wywołało nietylko zmianę dotychczasowego ministeryum, ale oraz stało się niejako powodem do ogłoszenia konstytucyi przez monarchę, co bez wątpienia położy koniec wojnie domowéj, tak w Neapolu, jako i w Sycylii, gdzie tyle nieszczęść sprowadzono niepotrzebnie.

— *Palermo* 25 *Stycznia.* —

Walka pod pałacem finansów d. 22 stycz. była uporczywa i krwawa, ale większa i zaciętsza jeszcze była bitwa, pod klasztorem Noviziato, która trwała od rana, aż nakoniec wieczorem powstańcy i to stanowisko zdobyli, gdzie wiele zabrano niewolnika. Lud obchodzi się z nimi jak najlepiéj, ar-

tylerzystów używa do swych dział. Lud zarzuca wojsku że wymordowało bezbronnych Benedyktynów, a wojsko ludowi, iż wymordował również bezbronnych ajentów policyi, którzy tylko mu wpadli w ręce. Konsul i kanclerz konsulatu francuzkiego, postępowaniem swojém to zdziałał, że imie Francyi u ludzi obudza uszanowanie i błogosławieństwo.

— *Konstantynopol* 16 *Stycznia.* —

Przybycie nadzwyczajnego posła papiezkiego przy W. Porcie, przyjęte było uroczyście przy huku dział i powtarzanym częstokrotném hurah zgromadzonego licznie ludu tureckiego, który towarzyszył powozowi Legata aż do hotelu który sułtan Jmci z przepychem przygotować rozkazał dla jego przyjęcia. Ciało dyplomatyczne powitało kardynała Ferietti w jego pomieszkaniu a ze strony sułtana Jmci powitany był poseł przez Szambelana i pierwszego tłómacza dworu. Cholera w Konstantynopolu zmniejsza się widocznie.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 13 *do dnia* 14 *Lutego.*

Straszewski Ryszard ob., Radomyski Antoni, Zieliński Edward, Darowski Bolesław ob., Oberlender Ludwik, Poltzer, z Galicyi; — Kleniewska Karolina ob., Kleniewski Emilian, Witaszewski Karol ob., Lipiński Felix ob., Lipińska Julia, Lekczyński Izydor, Potocki Józef, Grochulski Józef, Zakrzeński Michał, Stadnicki Władysław hr., Siermontowski Józef, Jaszewski Piotr ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Gorajski Ludwik ob., Sanguszko Władysław xiążę, Pieniążek Stanisław ob., Borowski-Skarbek Beniamin, do Galicyi; — Smidowicz Stanisław ob., Kleszczyński Józef, Kleszczyński Piotr, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Ner 7887.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wskutek prośby p. Józefa Straszewskiego na zasadzie testamentu ś. p. Floryana Straszewskiego, ogólnego spadkobiercy tegóż, o przyznanie mu w spadku nadmienionym summy złp. 60,000 na dobrach Kosmyrzowie w okręgu Miasta Krakowa położonych, zahipotekowanéj. — Trybunał po wysłuchaniu wniosku C. K. Prokuratora, postępując w duchu Art. 12 ustawy Hipotecznéj z r. 1844 wzywa mających prawo do powołanego spadku, aby takowe w terminie miesięcy 3ch przedstawili — wrazie bowiem przeciwnym, po upływie tego okresu summa złp. 60,000, dobra Kosmyrzów na rzecz ś. p. Floryana Straszewskiego przepisaną zostanie.

Kraków dnia 28 Grudnia 1847 r.

Prezes Trybunału
Majer.

(1r.) Z. Sekretarza P. *Burzyński.*

Ner 7597.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby p. Floryana Kizel wniesionéj o przyznanie mu spadku po ś. p. Andrzeju i Jacentym Kizlach braciach tudzież po ś. p. Maryannie 1mo ślubu Kizlowéj 2do Gąsiewskiéj pozostałego, z 3/4 części kamienicy w Krakowie w Gm. I. pod L. 226 stojącéj, składającego się — C. K. Trybunał po wysłuchaniu wniosku C. K. Prokuratora na zasadzie Art. 12 ustawy Hipotecznéj z r. 1844 — wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w terminie 3ch miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu spadek powołany zgłaszającemu się P. Floryanowi Kizel przyznany zostanie.

Kraków dnia 28 Grudnia 1847.

Sędzia Prezydujący
J. *Czernicki*
Z. Sekretarza P. *Burzyński*

(3r.)

Nro 241.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wzywa mających prawo do spadku po Leopoldzie Pruss Szczepanowskim pozostałego, z 2/3 części połowy części wsi Radwanowic Jordanówszczyzna i Gatka zwanych składającego się, aby z takowemi w terminie trzech-miesięcznym do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie, spadek w mowie będący zgłaszającym się Zofii Szczepanowskiéj i Maryi z Szczepanowskich de Toll córkom na zasadzie Artykułu 12 ustawy Hypotecznéj z r. 1844, przyznanym zostanie.

Kraków d. 20 Stycznia 1847.

Sędzia Prezydujący
J. *Pareński.*
(3r.) Z. Sekretarza P. *Burzyński.*

Nr. 2907.

Lizitations-Ankündigung.

Zufolge Hoher Anordnung sind aus dem Podgorzer Filial-Verpflegs-Magazins-Betten-Vorrathe 1200 Stück einfache Sommerdecken nach Brünn zu verführen, daher der dießfällige Fuhrlohe am 18. l. m. um 9 Uhr Vormittags bei dem Podgorzer Stadtmagistrate in einer öffentlichen Lizitation verhandelt wird.

Welches von Seiten der k. k. Polizei Direktion zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird, mit dem Bemerken, daß jeder Unternehmer vor Beginn dieser Verhandlung eine Caution von 50 fl. C. M. zu erlegen hat.

Krakau am 12. Februar 1848 J.

k. k. Polizei Direktor
Kroebl.

Prawnie zajęte bydło, konie i wóz gospodarski w drodze exekucyi Sądowéj sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą w d. 15 Lutego r. b. o godzinie 11 przed południem na właściwych targach za gotową zapłatę.

Kraków dnia 8 Lutego 1848 r.

Paweł *Więckowski* C. K. K. S.